

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.

Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Czárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Főszerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

A lángész.

A lángész lényegéről és lélek-tanáról érdekes füzetet adot ki Paul Albert, német író. Művének rövid tartalmát az alábbiakban ismertetjük: A régiek a lángészben olyan embert láttak, akit valami istenség vezérelt s tulajdonképpen teljesítője volt, — az istenség földöntuli akaratának Ovidius azt mondja magáról, hogy benne egy istenség él, nemkülönben Eripides, aki szintén isteni erőt érzett magában. Még ma is Isten kegyelméből valónak nevezik a lángészt.

A tudomány az idők során nagyosokat foglalkozott a lángésszel. Miglen oda fejlődött, hogy egyenesen az örülettel helyezték egy sorba, amiként azt Lombroso tette. Ez azonban abszurd állítás. Elképzelhetetlen, hogy azok az emberek, akik örök műveket alkottak, valamennyien tébolyodottak lettek volna. Lombroso szerint tehát Shakespeare, Goethe, Petőfi stb. örültek voltak.

Kétségtelen — mondja Paul — hogy főleg tudományos téren hosszas kitartó s tudatos munka előzött meg egy-egy lángészű alkotást, de gyakran megtörténik, hogy a kitartó munkában a véletlen is segítségre van a zseniális kutatónak. (Igy a „Röntgen“ sugár fölfedezése, galván-villamosság stb.) A lángészű emberek közül mesés szorgalmukkal váltak ki: Rafael, Goethe, Humboldt, Helmholtz, Bismarck, Menzel, Jókai stb. Egyébként pedig tételként nem lehet felállítani

azt, hogy a lángész tulajdonképpen való lényege a szorgalom és tudás. A kitartó szorgalom főleg a kevésbé tehetséges emberek jellegzetes tulajdonsága, míg velük szemben a lángész egy-egy nagy alkotás alkalmával kényszerül a szorgalmas tanulásra, amely így korántsem jellege, hanem kísérő jelensége a zseniális műnek.

Egyik sajátságosan érdekes jelensége az, hogy a legtöbb szellemóriás alacsony sorból, a szegénységből küzdötte fel magát a hallhatatlanságig. A vallásalapítók, a hadvezérek, a tudósok, írók és művészek majdnem kivétel nélkül mind a szegénység iskolájából valók. Jézus és Buddha, Schiller és Lessing, Petőfi és Munkácsy, Kepler, Mozart és Schubert csak egynehány abból a nagy sorozatból. Itt is akad kivétel. Voltak lángészű emberek, akik sohasem ismerték a szegénységet. Leonardo de Vinci, Tizian, Goethe, Kossuth, Széchenyi gazdag vagy jó módu családból származtak, ezek azonban ugyszólván izolálva állanak ama szellemóriásokkal szemben, akik lángészű alkotásaik ellenére egész életükben szegény ördögök maradtak.

Négy dolog szükséges — Paul szerint — a zseniális alkotáshoz; ezek — tárgyilagosság, eredetiség, szorgalom és tudás. Ehhez járulnak a következő lelki tulajdonságok: szenvedély, fantázia, s itélő erő. Hogy küzdöttek volna meg az élet keserű nyomorával olyan lángelmék, mint Kepler, Camoens, Mozart, Petőfi, Schiller,

hogy nem lett volna bennük hatalmasabb a szenvedély az élet nyomasztó nélkülözéseinek.

A lángelmének gyakran az álomszerű, öntudatlan alkotás is sajátsága. Ezt a legnagyobbak, mint Schiller és Goethe is hangsúlyozták. Voltaire, Kant és Haydn szintén kijelentették, hogy ők egészen passzívak létrejött műveikkel szemben. — A szülői tulajdonságai a lángész fejlődésére szintén nagy befolyással vannak. Goethe anyai ágon tudós családból származott, míg atyái részről ősei iparosok voltak. Mozart atyja zeneileg képzett ember, Jókai atyja szintén írt, Correggio, Tizian, Razin, Darwin családjából több neves ember származott. Petőfi anyja egyszerű tót cselédeleány volt. Egyébként Paul is azt állítja, hogy a zseniben az anyja tulajdonságai öröklődtek hatalmasakká.

Egy szerencsétlen királyné és a Szerelem könyve.

Az irodalom piacán néha különös tragédiák juttatnak szenzációs sikerhez valamely könyvet. A Figaró egy ilyen könyvről emlékezik meg, amelyhez véres királydráma emléke fűződik. A könyv címe: De l'Amour (A szerelemről); szerzője pedig a sokat emlegetett párisi világi és költő régi idők híres gavallérja: De Stendhal (Marie Henri Beyle 1786—1843)

Ez a könyv volt Draga szerb királyné mindennapi olvasmánya. A történelmi nevezetességű véres belgrádi éjszakán ez a könyv is szerepet játszott a tragédiában.

Diszes kötésben ott feküdt a könyv a szerencsétlen királyné éjjeli szekrényén, mert elalvás előtt mindig olvasott az aranybetűtű lapokból s akkor nem sejtette, hogy az lesz utolsó olvasmánya.

A véres büntény bevégeztével — így meséli a Figaró — néhány udvari tiszt belépett a királyné hálószobájába s az egyik királygyilkos megpillantotta e t a könyvet, amely az ágy elé a szönyegre csuszott. A tiszt felemelte a könyvet és megnézte a címét. Amikor Stendhal szerelmi lexikonát olvasta a címlapon, így kiáltott fel:

— Cochons! voila donc les lectures de cette femme impudique! (Disznók! lám milyen olvasmányai voltak ennek a szemérmetlen asszonynak.)

E szavakkal behajította a könyvet a feldult ágyba.

Egy másik tiszt, aki „gyöngédebb és finomabb lelkületű volt“ és aki ezeket a részleteket később megírta egy párisi barátjának, lapozgatott a könyvben. Sok iapja apró jegyzetekkel volt tele, amelyeket irronnal Draga királyné írt oda: gondolatok és emlékek a saját szerelmi életéből, a szíve mélyéből.

— Az egész véres mézszárlásban — írja ez az udvari tiszt a levelében — nem a királyi hullák megpillantása, sem a termék rongygyá tépett, véres sejmeyi nem hatották meg, hanem a szépen be kötött könyv, amelyben a szerelem gyöngeségeit énekelte meg egy érzelmes poéta . . . s azok a jegyzetek, amelyekben ennek a szerencsétlen királyi asszonynak a legőszintébb vallomásai tükröződtek. Most láttam csak, hogy ennek a hetaerának, aki oly gyűlöltté tudta magát tenni előttünk, voltaképpen mélységesen mély szíve volt s igazán szeretett . . .

Hogy hová kallódott Draga ki-

TÁRCA.

Te és én.

Te a tavasz vagy, én az ős vagyok,
Te vagy a hajnal, én az est vagyok,
Te vagy a napfény, míg az én szívem
Ezer viharban tépott, megfagyott.
Te vagy a hit, és én a csüggedés,
Te vagy a menny és én a kárhozat,
Te vagy az Isten . . .! és ajkam imát
Nem ismer már, csak szörnű átkokat.

Te vagy a szellő holdas éjjelen
S dalolva szállsz a földön szerteszét,
Tőled tanulnak csillag és virág
A szerelemről édes szép mesét.
. . . S vihart ha láttál rémes éjszakán,
A mely kacagva mindent eltemet,
Ha láttál, lányka, éjben zivatart . . .!
Kerüld, kerüld az én bús lelkemet!

(K. lozsvár)

Koncz Béla.

Mariska beteg . . .

— Kedves Lajos bácsi, vallj nekem szerelmet,

Lajos bácsi, ki aglegény volt, hirtelen felugrott szekéről s megdöbbenve mlesztette szemét unokahugára, Mariskára.

— Igen, kedves nagybácsi, ne haragudj, de feltétlen szerelmi vallomást kell hallanom.

— Hát bolondnak tartasz engem?

— De kedves nagybácsi . . .

Az öreg azonban, rá se hederítve, óriási léptekkel indult az ajtó felé.

A konyhában Mariska a cselédet, Erzsit fogta elé.

— Van magának szeretője?

— Hát már hogy kérhet ilyet a kisasszony? Persze hogy van.

— Mondja csak hogy vallott ő szerelmet magának?

— Hogy vallott szerelmet? Nam vallott sehoggy, hanem egyszer hirtelen a nyakamba ugrott s emberül össze-vissza csókol!

Ezalatt Lajos bácsi, nővéreinek szobájában, le s fel sétált és sehoggy sem tudott belenyugodni, hogy unokahuga tőle szerelmi vallomást kíván.

— Mit szólsz hozzá Luiza?

— Meg keil őt dorgálni!

Az ebéd szótlanul telt el. Lajos bácsi félt megdorgálni, Luiza néni könyveivel akart hatni. Mariska pedig eszméjén töprengett s ebéd után hirtelen kiössont s eltűnt. Luiza Lajos bácsit kísérte szobájába s ott zokogva adta elő a cselédétől hallottakat és kijelentette, hogy Mariska beteg.

— Azt csak te találtad ki.

— De édes Lajos — jegyzé meg Luiza — mikor egy leány nyiltan kimondja, hogy szerelmi vallomást óhajtt . . . akkor nem

beteg? Már küldtem is dr. Katona után, ő kitűnő ideggyógyász.

Őt óra tájt megjelent Dr. Katona s Mariska még sehol sem volt.

— Kedves Doktor ur — kezdé Luiza — testvérem és én kéretük önt!

— Én nem, csak te! dörögte Lajos bácsi.

— Kérlek Lajos, ne szakíts félbe, hisz tudod mily ideges vagyok; — pardon Doktor ur — kéretük, hogy egy szomorú esetről tudósítsuk.

— Szolgálatjára kegyelmes asszonyom!

— Unokahugom beteg, Doktor ur; félek nagyon beteg, rögeszméje van.

— S mi az e betegség?

— Nem is tudom mit mondjak — hebegte Luiza — mindenkép szerelmi vallomást óhajtt.

— Furcsa dolog! jegyzé meg a doktor.

rálné könyve? megvan-e még? vagy pedig hamuvá lett, mint annak sok emléke? erről nem világosít fel a párisi lap cikke.

Emberek között.

— Tengerészek kalandja. —

Jules Verne tollára érdemes az a regényes és egyuttal rémes kaland, amelyet az „Aigburth” liverpooli hajó legénysége élt át nemrégiben. Hajótörést szenvedtek s emberek kezei közé kerültek, ahonnan csak nagy nehézséggel tudtak megmenekülni. Az eset egyik főhőse Reid kapitány már Liverpoolba érkezett megmenekült legénységével együtt, akik között volt az az öt matróz is, akik már az emberek kezei között voltak s csak kevés hiba, hogy a gyomrukba is nem kerültek. Szerencsére idejekorán kimentették őket reménytelen helyzetükből; már odavoltak kötözve a fákhöz és nem messze tőlük óriási máglyaraká felett ott volt a nagy vasnyárs, amelyen megakarták őket sütni.

Amint a kapitány mondja, hajójával nekiment egy ismeretlen sziklának és miután a hajó gyorsan süllyedni kezdett, a legénység mentőcsónakokon igyekezett szabadulni. Az a csónak, amelyen a kapitány is menekült, öt nap alatt érte el a Frigyes Vilmos földet. Két másik csónak nemsokára szintén odaért. A negyedik mentőcsónak azonban utasaival együtt eltűnt. A partraszállásnál a bensülők ellenségesen viselkedtek és fenyegető magatartást tanúsítottak. Nagy számban jöttek ki a partra s megtapogatták a kapitánynak és embereinek combját és karját, hogy vajon eléggé megértek-e már a levágatáshoz. A helyzet reménytelen és iszonyatos volt. De az emberek a kapitány példáját követve bátran és nyugodtan viselkedtek. Reid kapitány így mondta el a további eseményeket: „Szerencsémre nálam volt fegyverem és történetem. Egy pillanatra sem vettem le a tekintetemet a vadakról és megfigyeltem minden mozdulataikat. Majd lassan megtöltöttem a fegyveremet, amit azonban észrevettek a vadak és rögtön megsejtették, hogy valami komoly dologra készülök. Egyik a másik után kezdett szök-

dösni s végül valamennyien elmenekültek. Szerencsére néhány nap múlva arra jött a „Guthrie” gőzös, amely észrevette a mi vészjeleinket és felvett bennünket a fedélzetére. A vadak állapota egyszerűen borzalmas volt és erkölcsi érzésük hiánya leírhatatlan. Teljesen meztelenül járnak és egyedüli disztül egy csontdarabot hordanak az orrcimpájukon keresztül húzva, ami külsejüket rettenetesen viszsztatásztatóvá teszi. Emberhus iránti étvágyuk látszat szerint onnan származik, hogy országukban semmiféle vad, de még madár sincs úgy, hogy egyetlen hus eledelük csak az elfogott és kivégzett emberek husa.

Esküvők gyászruhában.

Lembergben nemrég egy igen gazdag bányatulajdonos halt meg, aki azzal a feltétellel hagyta vagyonát az özvegyére, hogy ez előbb öt éven át gyászruhát fog hordani.

Történt azonban, hogy pár hónap múlva egy fiatal mérnök megkérte az özvegy kezét s egyuttal rá akarta bírni, hogy a gyászszal is hagyjon föl, ami egyet jelentett volna a vagyonról való lemondással. Az özvegy erre az áldozatra nem volt hajlandó, ellenben a mérnökkel a gyászruhájában ment az oltár elé s még a kitűzött terminusig hordta azt megszakítás nélkül.

Essexben egy öreg földbirtokos ugyancsak azzal a föltétellel hagyta vagyonát a feleségére, hogy ezt csak addig bírhatja, ameddig érette gyászt visel. Az özvegy engedelmessé vált s bár rövid idő múlva az egyik szolgájához férjhez ment, még éveken keresztül, egészen a haláláig viselte a gyászruhát.

Egy lengyel nő, miután a férje meghalt, menyasszonya lett egy fiatal embernek. A házasság előtt való este a hölgy álmában egy «magyar kuruzslónővel» beszélt, aki azt jósolta neki, hogy csak addig lesz boldog, amíg a gyászruhát viselni fogja első férjéért. Ez az álom annyira megremítette a lengyel asszonyt, hogy új férjét megkérte, engedné tovább hordani a gyászruhát, amibe a férj bele is egyezett.

A «magyar kuruzslónőnek» igaza volt: a házaspár sokáig

boldogan élt. több egészséges gyermekük született és nőtt fel s az asszony gyászruhában járt.

Egy napon végre mégis meg-sokalta az álomnak a zsarnokságát és a gyászruhát világos toalettel cserélte föl. A férjét még azon este halva hozták haza a hivatalból, ahol szélhűdés érte.

Megszökött öngyilkos.

Ezt a furesz tragikomédiát a Petit Journal jelenti Párizsból:

A boulevardról bérkocsin a temetőbe vitette magát egy hölgy. Gyászfátyol volt a kalapján és sírásra ált a szája. A temetőhez érve, azt panaszkolta a kocsisnak, hogy az atyja sírját akarja meglátogatni. Hanem amint kiszállt s a temető kapujához ért, hirtelen kis üvegcsét vett elő, és kiitta. Nyomban összeesett, rémesen kiáltva:

— Meghalok! megmérgeztem magam.

A kocsis annyira megrémült, hogy a lovára csapott és elvágta, nehogy neki gyűljék meg a baja a dráma miatt. Hanem amikor beért a városba, a lelkifurdalás legyűrte a félelmét és jeletést tett a rendőrségen az esetről.

— Hát miért hagyta ott a szerencsétlent? — támadt a rendőrtiszt a kocsisra.

— Megijedtem, kérem. . .

Tette volna a kocsijába és hozta volna be valami orvoshoz; talán már későn is lesz.

Lázás sietségével egy polgári rendőr és egy orvos kivágtatott a bérkocsival a temetőbe . . . de az öngyilkosnak semmi nyoma! A rendőr kérdezősködött, kutatott mindenfelé, de senki színét se látta az öngyilkosnak.

A maga lábán távozó haldokló napokig foglalkoztatta a párisi rendőrséget, míg végre most kiderült a titok. Kitént, hogy az egész öngyilkosság csak humbug volt. Az asszony aki Fermier, yoni kereskedő felesége, nagy összeg pénzzel és a kedvességével megszökött az urától. Hogy pedig véget vessen az üldöztetésének, azt akarta elhitetni, hogy megbánta a bűné, öngyilkossá lett. Annyit mégis el ért, hogy nyomtalanul eltűnt; azt hiszik, Anglia felé menekült.

Luiza néni mintha könyvből olvasná folytatá:

— Már mint kis gyermek, 4 éves korában, a főorvossal, kinek különös kedveltje volt, a kórházba lopodzott s a boncoló asztal alá rejtőzött. Amint az orvos a holttestekről magyarázott hirtelen felhangzik az asztal alól a gyereklhang: „Mutasd meg egyszer Doktor bácsi!” A főorvos bosszusan vette a kezére a gyereket s megmutatá neki. Más gyermek megijedt volna — de Mariska a holttestre mutatva, egész vidáman kérdé: „mi ez, mi az?” Hát normális az ily gyermek Doktor ur?

Az orvos és Lajos bácsi jóízűen nevettek.

— Nem nevetni való ez. Hisz hét éves korában felakart vágni egy malacot, hogy lássa vajon igazat mondott-e a doktor, hogy az ember olyan mint a disznó. Már jó mély vágást tett, midőn a

visításra odaszaladt emberek mentették meg a malacot.

Lajos bácsi mosolygott s a Doktor is hiába próbálta meg komoly arcot vágni.

Talán azt fogja mondani ön Doktor ur, hogy akkor még gyerek volt? Most is épp olyan. Minden fiatal lány szívesen táncol; elvittem Mariskát is egy bárá s utána ki jelentette: „Sohasem megyek többet oda; nem tetszik, ha engem minden fiatalember derekan körül foghat.” Mit szól ehhez Doktor ur? Normális-e i ki így gondolkozik? Lenne szíves őt figyelemmel kíséreni?

Ennyire haladtak a beszédben, midőn hirtelen festárukt az ajtó s azon ujjongva lépett be Mariska.

— Szabad kérdeznem, minék örül úgy Mariska? — szól a Doktor.

— Képzeld, Lajos bácsi nem akart szerelmet vallani nekem, mire elmentem legjobb barátjához, Ba-

ranyai Tivadarhoz s ő szívesen megtette; különben mindjárt ő is ide jön, azzal kiment.

— Nos, most már hallotta Doktor ur — jegyzé meg Luiza.

Az orvos éppen mondani akart valamit, a midőn kopogtattak az ajtón s Lajos bácsi erőteljes „szabad”-jára Baaranyai lépett be.

— Hol van Mariska? kérdé.

— Tudom már félid-meddig — szerelmet vallottál . . . vágott közbe Lajos bácsi.

— Szívesen, nagyon szívesen tettem! felelt Baaranyai.

— Sehogysem értelek, hát meggondoltad-e, hogy Mariska 30 évvel fiatalabb mint te s én félek. . .

— Én kell megmondjam önnek is, hogy szegény Mariska beteg!

— Mindent tudok, elmondta Mariska hogy járt veled kedves Lajos. . .

— Szegény Mariska, hisz tényleg leteget! mondá szomorúan Lajos

Dráma a tengeren.

A pétervári Russkoje Slouro Mecenov szállásmester előadása nyomán megrázó tudósítást közöl a japánok által elsüllyesztet Strasny orosz torpedó naszád elsüllyesztéséről. Mecenovon magán 22 sebet ütöttek a japán golyók. Egyik lábának üjhegyeit teljesen lemet-szette egy golyó, vállát és csipő-jét is lövés roncsolta szét, mellén pedig két golyó furródott keresztül. Ezenkívül gyomra tájékán s egyebütt is meg volt sebesülve.

Mecenov maga így mondja el a japánok támadását:

— Éjszaka volt, mikor egy tengeri kirándulás után visszatértünk Port-Arturba. Már éppen pirkadni kezdett amikor a szigetek közelében három jelzés nélküli torpedónaszádot pillantottunk meg. Eleinte azt hittük, hogy a mieink közül valók, de a mikor jobban közeledtünk csakhamar tapasztalhattuk, hogy tévedtünk. Hirtelen megszólaltak ugyanis ágyúik és hajónktól alig három méternyire csaptak a tengerbe a japán lövedékek. Mi viszonoztuk a tüzelést, miközben utunkat tovább folytattuk. Amikor Sikowot elértük, három másik torpedó is előkerült a szigetek mögül. Később két cirkáló hajó is föltűnt. Most kezdődött azután az igazi harc. Egy granát lövedék eltalálta a mi torpedonkat és megölte Wassiliev segédorvost.

Az elesett segédorvos helyett Mecenovnak kellett segédkeznie a sebesültek ellátásánál. Eppen azzal foglalkozott, hogy két tengerésznek a sebeit bekötözze, amikor négy újabb sebesültet hoztak. Egyiknek a hátából egy granát-szilánkot kellett eltávolítani, amit Mecenov egy finom kés segítségével meg is eszközölt. Szegénynek a hátgerince volt megsérülve. A sebesültek, akik valamennyien halálos sérülést szenvedtek, meghatóan bucsuztak egymástól. Mecenov cigarettával kínálta őket, hogy némileg enyhítse borzalmas gondolataikat. Alig gyujtották azonban rá, amikor egy granát csapott be abba a hajószárba is és mind a négy sebesültet megölte. Egy szilánk Mecenovot is megsebezte a lábán. Egyik gépész jött hozzá borzalmas állapotban:

— Ments meg! kiáltott a sze-

bácsi. Ekkor lépett be vidáman Mariska.

— Elhozta Baaranyai bácsi? s a mint megpillantá kezében a papirtekercset, nem tudá hova legyen örömeben. „Ezer köszönet érte!”

— De ugyan Mariska minék kell az — kérdé Baaranyai.

— Minek? Azzal zsebéből egy levelet húzott elő, átadta Baaranyainak s kiment. Baaranyai egy darabig csak nézte a levelet, aztán olvasá fennhangon:

Mélyen tisztelt kisasszony!

November hó 20-án küldött humoreszkje szerkesztőségünknek nagyon tetszett, lapunkban kiadjuk s kérjük jövő számunkba a szerelmi vallomásról írjon. Ha esetleg saját tapasztalatát is beleszőheti, még nagyobb öröme lesz a

* Mulassunk szerkesztőségének.

Csia Albert.

rencsétlen s odaesett Mecenov lábához A kiömlő gőz teljesen leforrázta a szerencsétlen gépész. »Mit tegyek, hideg vizet öntsek rád? kérdezte Mecenov, ki maga is meg volt sebesítve.« »Csak meghalnék mindjárt« ordított rémesen a leforrázott. Mecenov hideg vizet öntött rá. E pillanatban egy másik gránát csapott be és letépte a gépész fejét, Mecenov pedig öt ujját sebet ejtett. Kettőt a vállán, kettőt a mellén és egyet a gyomra táján. Ennek dacára meg birt állni a lábán. Bekötözte a sebeit és felkuszott a fedélzetre. A kitekintő ablaknál Wajinszky tengerészt találta fekvő. A mellől patakzott a vér. A fedélzeten újabb granátszilánkok letépték Mecenov egyik lábát az ujjait. A kapitány már halott volt. Helyette Malov hadnagy vette át a parancsnokságot. A baljában tartotta a sapkáját, a jobb kezével pedig a vért törölte az arcáról. Fejbőrének egy része a füle mellett csüngött alá. Amikor Mecenov ezt látta, megfeledkezett a saját állapotáról: »Hadnagy ur engedje bekötözni sebeit.« »Nem kell, válaszolt a hadnagy, »tovább kell küzdenem!«

A tűz mindinkább hevesebb lesz. Egyik cirkáló egyre közelebb nyomult. Az oroszok torpedó lönek rá. Eredmény! A cirkáló megbillent s egy más hajónak kellett elvonszolni. A második torpedó ágyú is oda volt irányítva az egyik japán torpedó hajóra. Még egy pillanat és elvégezte munkáját, amikor egy japán gránát felrobbantotta az ágyukban levő torpedót. Az ágyut kezelők borzalmasan megcsönkítva holtan maradtak az ágyuknál. A tüzemester dajabokra szakadt s feje nagy ivben röpi a fedélzetre. A hadnagy felemelte a véres fejét s megcsókolta. »Isten veled bajtárs!« — szolt meghatottan. »E pillanatban óriás volt.« Mondotta róla Mecenov. A japán gránátok tovább tomboltak s a Strasny fedélzetén mindenkinek el kellett pusztulnia. »Mentsétek meg magatokat testvérek« — kiáltott még egy utolsó és összeesett. Néhány tengerész a tengerbe ugrott. Mecenov leakarta oldalát az ő mentővívét, de már nem volt hozzá ereje. Egy rövid imádsággal a tengerbe ugrott s belekapaszkodott Sokolov kormányosnak mentővívébe. De csakhamar elbocsátotta, mert Sokolov nem tudott uszni és egy bajtársával igyekezett kijutni a tüzkörzetből. Már már eszméletét veszítette, amikor halk kiáltást hallott: »A Bayan jön!« Minden erejét összeszedte tehát, hogy a segítségére jövő orosz hajót bevarja. Csakhamar csolnakok közeledtek és Mecenovot, néhány társával együtt kimentették.

Utcai jelenet.

Szombaton délben történ a párisi nagy boulevard sarkán. Az aszfalt telistele volt emberekkel,

mert az éjszakai szél derűre fujta az eget. A sétálók tömkelegében egyszerre éles sikoly hangzott el. A Café de la Paix előtt összeesett elegánsan öltözött szépséges dáma s ájultan fekvő maradt az aszfalton.

Pillanat alatt összefutott a nép. Néhány jószívű samaritanus nyomban gondjai alá vette a hölgyet; de hiába ébresztgették, nem akart felocsudni.

Most egyszerre valami cilinderes ur törtetett át az embergyűrűn.

— Bocsássanak hozzá! — kiáltott. — Azonnal meggyógyítom. Helvet kérek!

Érces hangjára megnyílt a sor. Mindenki orvónak vélte. A cilinderes ur letérdel a hölgy mellé. zsebéből apró üvegcét vett elő s annak nyílását az ájult hölgy orra elé tartotta. . . Mintha csoda történt volna. A hölgy hirtelen felnyitotta a szemét, mosolygott, köszönetet sutogott; aztán könnyedén felállott és mintha mi sem történt volna, tovább sietett.

A tömeg tapsolt; a cilinderes ur pedig az emberár közepén magára emelte az üvegcét és érces hangon kiáltotta:

— Látták ezt a csodát hölgyeim és uraim? Ez a csoda csekély fél frankba kerül s minden gyógytárban kapható. Senki se mullassa el azonnal vásárolni belőle, mert sohasem tudhatjuk, hol válik hasznukra . . .

A tömeg csak most vette észre, hogy az egész baleset nem volt egyéb ügyes reklámmal. A cilinderes urat azonban megtapsoltak s mindenki vitt magával egyet abból a kis névjegy alakú reklámcedulából, amelyet szétosztott.

A kályha.

(Ő nagysága — ismert takarékosági elvei szerint — a cserépkályha helyett, mely sokat emészt, vashályhát állít.)

Férj: Jó estét fiam! Nono! Miért sírsz?

Ő nagysága: Oly boldogtalan vagyok!

A férj: Miért? Mi bajod? No ne sírj: Jere ide, ölelj meg . . .

Ő nagysága: Nem mehetek . . . kormos vagyok . . .

A férj: Csakugyan, most látom! Mi az! Mit csináltál? Olyan vagy, mint egy kéményseprő!

Ő nagysága: Persze te csak nevensz! De én . . . és halálra dolgoztam magamat!

A férj: Ugyan! ugyan! — no most menj mosakodni, azután öltözz át és a vacsoránál majd elmondod . . .

Ő nagysága: Nincs vacsora . . .

A férj: Miért?

Ő nagysága: Mert kályhát állítottam fel . . .

Férj: Hm! No sebjaj! Hamar öltözz át, majd elmegyünk vacsorálni . . . Itt ugy is hideg van . . . Mari addig fűtsönbe . . .

Ő nagysága: Mari nincs itthon! Elment a fürdőbe . . .

A férj: Éppen ma . . . miért?

Ő nagysága: Mert hályhát állítottunk fel . . .

A férj: Hm! hm! No jó! majd a viceházmesterné befűt . . .

Ő nagysága: Nem lehet! Nincs kályha a szobában . . .

A férj: De hisz felállítottátok.

Ő nagysága: Persze! a vashályhát . . . mert a cserépkályhát nem győztük fűteni . . .

A férj: Hát fűtsetek be a vaskályhába . . .

Ő nagysága: Befűtöttünk, de nagyon füstölt. Kidobtuk . . . Már a múlt évben is füstölt, azért dobtuk ki, de azt hittem, az idén nem fog füstölni.

A férj: Akkor fűtsetek be a cserépkályhába . . .

Ő nagysága: Nem lehet . . . mert a cserépkályhát lehordtuk . . .

A férj: Azaz összeszidátok! Rossz volt nagyon?

A feleség: Könnyű nektek tréfálni!

A férj: No jó, nem tréfálok! csak arra vagyok kíváncsi, hogy télen már most hogy leszünk?

HIREK.

Kolozsvár, dec. 5.

— **Személyi hírek.** Gr. Festetich tegnap d. u. a gyorsvonattal dr. Janovicssal, a jövő évadi új direktorral szerződöttesek működése céljából városunkba érkezett.

— **Pobjedonoszev ellen.** Hihetetlen dolog történt Oroszországban, a szent szindikátus főprokurátorát, a mindenható és felelmes Pobjedonoszevet merészelt valaki megtámadni. A vakmerő ember egy Petrov nevű pap Moszkavában. Még bámulatosabb, hogy akadt lap, amely kiadta a heves cikket. Moszkvában az eset nagy feltűnést kelt Petrov cikke tele van a legsúlyosabb gyanúsításokkal és sértésekkel Pobjedonoszev ellen. És a dologban az a legérdekesebb, hogy a moszkvai újságot nem kobozták el.

— **A divat legújabb szeszélye.** A Gil Blas írja: A szinonai előadások élvezetének legboszantóbb mellékze a férfiak számára a nők hajviselete. Amióta a földszintre tilos kalapot vinni, a nők boszut állanak a hajjukkal. Akkor tornyot alkotnak hajukból és tollakból, hogy nem csak a szinpad, hanem az egész nézőtér elborul az ilyen hajtorony mögött ülő férfi szeméi előtt. A párisi hölgyek szeszélyét azonban messze túlhaladja a londoni hölgyek különösége. Néhány nappal ezelőtt a Covent Garden egyik estélyén az előkelő társaság egyik hölgye azzal keltett feltűnést, hogy páholyának korlátján eleven kameleont sétaltatott. A színt változtató exotikus állatka, fiom arany láncan bekóba verve, ott sétált a páholy bársonyán az egész előadás alatt és — a szinpaddal többé senki sem törődött, mindenki csak a kameleont nézte.

Ez a mánia, jegyzi meg a párisi lap, nagyon emlékeztet az antik egyiptomi nőkre, akik szintén szerettek különös állatot tartani a közelükben.

Hanem annak a londoni dámá-

nak a szeszélye nem egyedül álló példa. Körülbelül egy évtizeddel előtt Sarah Bernhard sokat beszélt magáról, mert szelidített leopárdot tartott a házában s a vérengző fenevad ott hevert a lábai előtt a szalonjában. Az angol fővárosban egy hölgy most is állandóan eleven kigyót hord karperec gyanánt. Két másik előkelő asszony, lady Dorothea és lady Estella Hope mindenüvé magukkal visznek egy szelid vidrát, minthz ölelőük volna. Lady Anglesé, a ruhatáráról híres lord felesége, sóhasem távozik hazulról anélkül, hogy magával ne vinné a majmát, amely ékköves lánccon éli rabságát. Mrs. Holland prányi zölgzemű gyököt visel a vállain, persze eleven gyököt, mely selyem szalaggal van hozzáfűzve.

— **Joánovics testvérek fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermük** Mátyás királytér 32. (Szatmáry-ház.) Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.

— **Rögtön szépit** a zsirtalan, teljesen artalmatlan bőrápoló szer: a Biró dr.-féle Havasi-Gyopár Crème. Próbategely 70 fillér. Kapható: Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. (7.—)

SZINHÁZ.

Hoti műsor.

Hétfő: Takarodó.

Kedd: A tavasz.

Szerda: A megboldogult.

Csütörtök d. u.: Utazás az özvegység felé.

Csütörtök este: A hajduk hadnagya.

Péntek: Először. Vén leányok.

Szombat: Vén leányok.

Vasárnap d. u.: A sziklához láncolt királykisasszony.

Vasárnap este: Vén leányok.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

NEMZETI SZINHÁZ

Ma 1904. december 5-én:

Takarodó.

Történelmi színmű 4 felvonásban.

Kezdete este 7 órakor.

Likört és Rumot

olcsón és gyorsan lehet

házilag elkészíteni o o

Burger Frigyes

gyógyáru üzletében be-

szerezhető essenciákból.

Telefon 462. Az Telefon 462.

„ORIENT“
szálloda, kávéház és étterem,

Kolozsvárt,

Ferenc József-ut 12.

Olcsó tiszta szobák.
Valódi tisztán kezelt erdélyi borok.
Kitűnő magyar konyha. Kőbányai sörök.
Házi étkezések. (Abonans) házon kívül is.
Vidéki beszállók részére meleg istálló.
Minden este jóhírnevű cigányzene

Fölülmulhatatlan az ujjonnan megnyílt **KALAPKIRÁLY-hoz,**
hol állandóan a legutolsó divat szerinti kalapkülönlegességekben nagy választék van.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 17. sz.

Figyelmébe!
Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelttel arról értesíteni, hogy
Kolozsvárt a Mátyás- király téren
a régi Városház kapujánál mellett a Réthi-féle
Férfi, fiú és gyermekruha készletett
Csőtömégárverésen
megvettem, és
tekintettel arra, hogy bolthelyiségem házbérszerződése
1903. december végével lejár
rendkívül olcsó áron eladom.
Számos látogatást kér,
tisztelttel:
Fisch Géza.

Érzségi szempontból a legjobb!
Csipő- és hasszorító
a gyomorra nyomást nem gyakorló legújabb női fűzők.
Készíti:
Rozenzweig E.
Kolozsvári, Deák F.-u. 6. (Havas-ház).

Telef. 399. **Stern József** telef. 399.
Liszt-, Fűszer- és Fűzifakereskedő
KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.
A közlő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy
Stern József liszt-, fűszer- és fűzifakereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklósi utca 12. szám alatt
a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és fűzifát beszerezni.
Ne mulassza el senki sem hirdetésünk valódiságáról meggyőződni.

Ötvös-Borok.

Minden mennyiség és minőségben
Telefon 511. egyedül kapható Telefon 511.

ÖTVÖS DÁNIELNÉ

bornagykereskedő pinczejéből

Vezérképviselője: A Münchener Pschor és a Pilsener I. Részvény sörfőzdéknek.

Udvari Szállítója:

Ő Felsége a magyar királynak és osztrák császárnak.
Ő Felsége a német császárnak és porosz királynak.

Bizományi raktárak: Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi M.-utca 9. Telefon 429. — Zsilinszky Antal Széchenyi-tér 1. Telefon 138. — Körösi Ákos fűszerk. Tivoli és Deák F.-u. sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth L.-u. Haller-ház. — Veress László Monostor-u. 35. Telefon 401. — Böhm Konrád Jókai-u. 11. Telefon 305. — Irimiás Tivadár Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi tér 6. — Balogh János Trefort-u. 20. — Bárdi Sándor Akácfa u. 3. — Nyikora Anna Rudolf-u. 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25. 151 46-60

TRISKA J. zongora-raktára

Kolozsvárt.

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbal-
mok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserelését, javítását, hangolását helyben és
vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron
kapható. Ára 1100 korona.

Bármikor megtekinthetők!

Gobelin, smyrna, északi és hosszúöltésű
kézimunka-ujdonságok
kalotaszegi vásznak, összes szövetek és fonalak. Előnyomda.

Ákontz Sándor

Alapított 1830. Kolozsvár, Mátyás-szoborral szemben.

Nagy városok mintájára!
Csak december 31-ig!

Wesselényi M.-u.
15-ik szám alatt.

Nagy Karácsonyi Vásár!

Wesselényi M.-u.
15-ik szám alatt.

Eddig nem létezett olcsó árakban kaphatók: u. m. Téli ruhakelmék, Barchetek, Flanellek, Tennisek, Selymek, Vásznak és Chiffonok, Kész Blousok, Női és férfi fehéreneműek. Szörme Boák nagy választékban.

Ezen rendkívüli olcsó árak csak december 31-éig tartanak, tehát szükségletét mindenki ezen idő alatt szerezze be.

Tisztelttel SIMON és LÖRINCZ divatkereskedők.